

PRIMER DOBRE PRAKSE · PROGRAM EKOŠOLA

OD BESEDE DO TRAJNOSTNIH DEJANJ

Ekobranje za življenje

Patricija Grmek, SŠGTLJ

Bistra, 6. 10. 2026

O PROJEKTU

Branje, ki pušča sledi v naravi

Projekt **Ekobranje za življenje** povezuje bralno kulturo s trajnostnimi vrednotami in odgovornim odnosom do okolja. Z literarnim doživljanjem, ustvarjalnim izražanjem, gibanjem in neposrednim stikom z naravo smo spodbujali **celostni razvoj** dijakinj in dijakov.

Temeljni cilji

Kritično mišljenje

Poglobljeno razumevanje besedil in okoljskih vsebin

Okoljska ozaveščenost

Odgovoren odnos do narave in naravnih virov

Sodelovalno učenje

Timsko delo, soustvarjanje in izmenjava idej

Celostni razvoj

Literatura, ustvarjalnost, gibanje in narava

OBSEG PROJEKTA

V številkah

5+

izvedenih
dejavnosti

3

zunanje inštitucije:
Vodarna Kleče,
MAO, KOTO

2 + 3

knjigi
Planet, ki ne raste
in Planet voda,
članki

1

gostja dr.
Lučka Kajfež
Bogataj

*Poleg tega še: sodelovanje na literarnem natečaju s temama »Če bi bil/a kapljica vode«
in »Kaj me čaka jutri?«.*

Šest poti in en cilj

Ustvarjalne aktivnosti

Slike iz naravnih materialov

Igrive in socialne aktivnosti

Živa slika

Bralno-raziskovalne dejavnosti

Branje na prostem

Sprehod z zgodbo

Kosovelova pot

Izrazne in komunikacijske dejavnosti

Lastne pesmi in besedila

Druge dejavnosti

Vodarna Kleče, MAO, KOTO

Slike iz naravnih materialov

Iz naravnih in odpadnih materialov so dijaki ustvarjali likovne kompozicije, izdelali so snežinke.

CILJI DEJAVNOSTI

- Povezovanje umetnosti in narave
- Razvijanje estetske občutljivosti
- Ustvarjalna raba naravnih in odpadnih materialov
- Opazovanje sezonskih sprememb v naravi

IGRIVE IN SOCIALNE AKTIVNOSTI

Žive slike

Dijaki so v skupinah uprizarjali simboliko vode – mirne, tekoče, razburkane, uničujoče. Ostali udeleženci so prizore prepoznavali in razlagali njihovo sporočilnost.

CILJI DEJAVNOSTI

- Sodelovalne kompetence in timsko delo
- Interpretacija simbolov (voda kot motiv)
- Neverbalna komunikacija in telesno izražanje
- Aktivno doživljanje literarnega besedila

BRALNO-RAZISKOVALNE DEJAVNOSTI

Branje

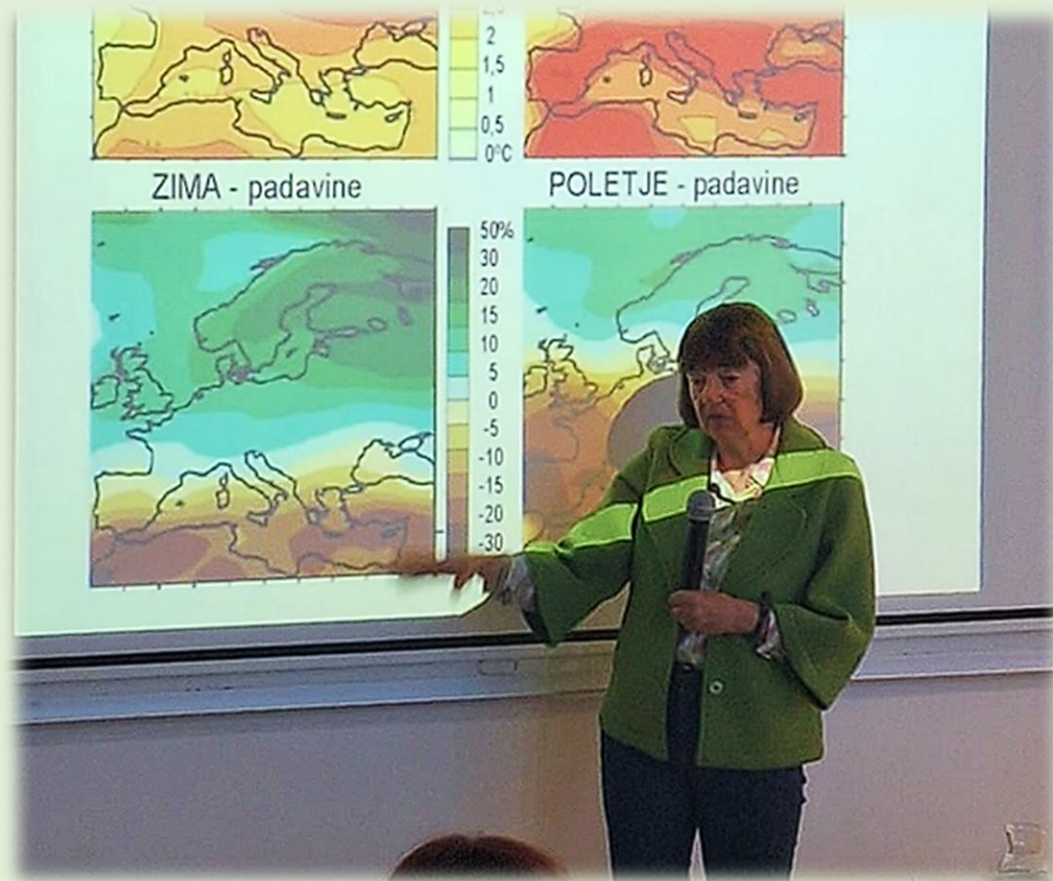

Dijaki so glasno brali izbrane odlomke iz knjig **Planet, ki ne raste** in **Planet voda** ter v pogovoru poglobljali razumevanje podnebnih izzivov.

CILJI DEJAVNOSTI

- Razvijanje okoljske in podnebne pismenosti
- Kritično mišljenje na podlagi strokovnih besedil
- Povezovanje literature z znanstvenimi vsebinami
- Priprava na strokovno predavanje in razpravo z dr. Lučko Kajfež Bogataj

SPREHOD Z ZGODBO

Po Kosovelovi poti

Ekskurzija na Kras je dijakom omogočila neposredno srečanje z motivi poezije Srečka Kosovela – kamenjem, burjo in kraško pokrajino – ter poglobila razumevanje simbolnega odnosa med naravo in človekom.

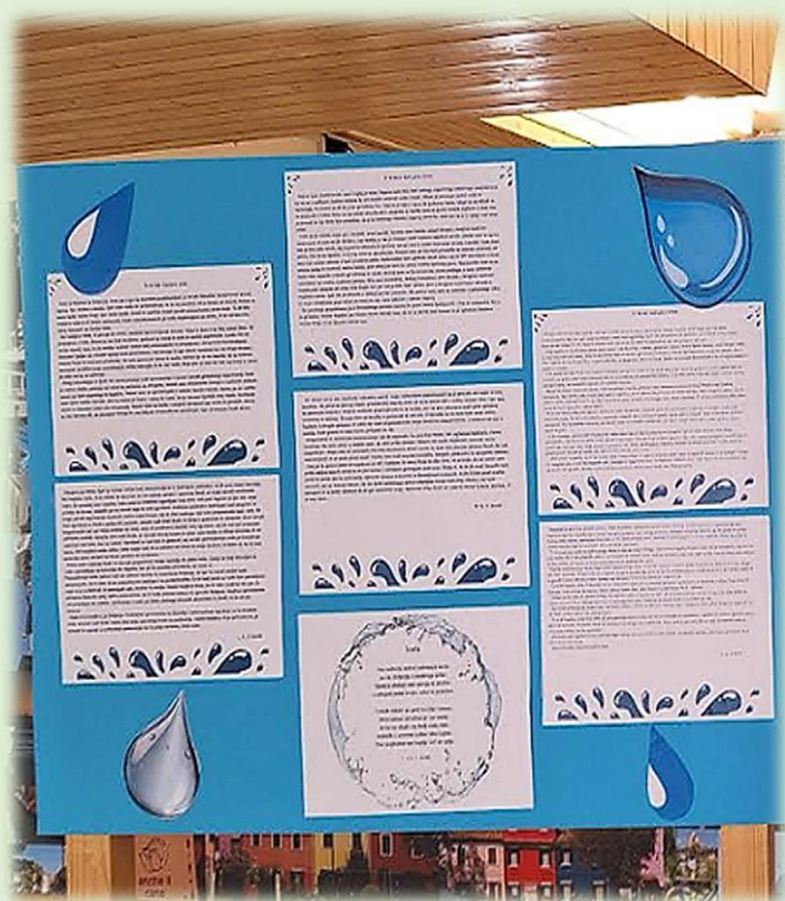
CILJI DEJAVNOSTI

- Literatura v realnem geografskem in kulturnem okolju
- Doživljajsko in izkustveno učenje
- Interpretativno branje prostora kot besedila
- Poglobljeno razumevanje Kosovelove poetike

IZRAZNE IN KOMUNIKACIJSKE DEJAVNOSTI

Lastna besedila, pesmi in rime

Navdihnjeni z vsebino prebranih del so dijaki ustvarjali lastna pesniška besedila o vodi ter pisali komentarje ob obravnavi besedilne vrste pri slovenščini.

CILJI DEJAVNOSTI

- Ustvarjalno, literarno izražanje ter pisanje (ne)umetnostnih besedil
- Osebna interpretacija besedila
- Krepitev jezikovne ustvarjalnosti
- Ozaveščanje o pomenu vode kot naravnega vira

DRUGE DEJAVNOSTI

Onkraj učilnice, v lokalni skupnosti

Vodarna Kleče

Zgodovinski pomen vodovodnega sistema in urbana pot vode v Ljubljani.

MAO · razstava »Je narava moderna?«

Narava v sodobni arhitekturi in trajnostnem oblikovanju.

Podjetje KOTO

Predelava, problematika gostinskih odpadkov in bioplinska naprava.

UČINKI IN ZAKLJUČEK

Evalvacija projekta

Bralna pismenost

Večja motivacija za branje in poglobljeno razumevanje besedil.

Ustvarjalnost

Od besed v knjigi do lastnega likovnega izdelka ali besedila.

Odgovoren odnos do okolja

Trajnostno ravnanje, preneseno v vsakdanje življenje dijakov.

Projekt je pokazal, da interdisciplinarno povezovanje branja, ustvarjalnosti in narave pomembno poveča motivacijo za branje in okoljsko odgovornost dijakov.

Kako spodbuditi sodelovanje dijakov in učiteljev

- **Interesne dejavnosti**
- **Gostje in zunanje inštitucije**
- **Ekskurzije**
- **Prepoznavanje truda dijakov**
- **Redno obveščanje in vidnost**
- **Medpredmetno sodelovanje in vključevanje vsebin v redni pouk**

TRAJNOSTNO DELOVANJE V PRAKSI

šolski obrat Kavarna MAO

VIRI IN GRADIVA

Viri

GRADIVO IN STROKOVNI VIRI

- Anthropic. (2026). *Claude* (Sonnet 5.5) [Veliki jezikovni model]. <https://claude.ai>
- Grmek, P. (2026). *Poročilo projekta Ekobranje za življenje*. Srednja šola za gastronomijo in turizem Ljubljana.
- Kajfež Bogataj, L. (2016). *Planet, ki ne raste*. Cankarjeva založba.
- Kajfež Bogataj, L. (2017). *Planet voda*. Cankarjeva založba.
- Fotografije: lastni arhiv.

SODELUJOČE INŠTITUCIJE

- JP VOKA SNAGA
- Muzej za arhitekturo in oblikovanje (MAO)
- Podjetje KOTO – ravnanje z gostinskimi odpadki in bioplinska tehnologija

*»Od besede
do trajnostnih dejanj.«*

Hvala za pozornost!